

BELGISK HYRDEHUND

(BERGER BELGE)

GROENENDAEL, TERVUEREN, MALINOIS og LAEKENOIS

Oprindelsesland: Belgien

- Anvendelse:** Oprindelig hyrdehund, i dag også brugshund (vagt- og forsvarshund, sporhund etc) anvendt til mange formål, såvel som familiehund.
- Klassifikation:** FCI Gruppe 1 (Hyrde- og kvæghunde undtagen Schweizer Sennenhunde), Sektion 1 (Hyrdehunde).
Med brugsprøve.
- Historie:** Mod slutningen af 1800-tallet havde man i Belgien en mængde hyrde- og kvæghunde, som var af mange forskellige typer og med vidt forskellige pelsformer. For at bringe en smule orden i denne tingenes tilstand dannede passionerede hundefolk en gruppe, som skaffede sig viden fra professor A. Reul ved Skolen for Veterinær Medicin i Cureghem, hvem man kan betragte som racens sande pioner og grundlægger.
- Mellem 1891 og 1897 blev racen officielt etableret. Den 29. september 1891 dannedes i Bruxelles "Club du Chien Berger Belge", og den 15. november samme år organiserede professor Reul i Cureghem en fremstilling af 117 hunde, hvorved man kunne foretage en opgørelse og udvælge de bedste eksemplarer. De følgende år indledte man en virkelig udvælgelse, idet man praktiserede snæver indavl med nogle få avlshanner.
- Den 3. april 1892 blev den første, yderst detaljerede standard for racen udarbejdet af "Club du Chien de Berger Belge". Der blev godkendt en enkelt race med tre pelsvarianter. Dog - som man sagde på det tidspunkt - var Berger Belge kun en hund for jævne folk, altså en race, der endnu savnede prestige. Som følge heraf varede det til 1901 før de første Bergers Belges blev registreret i stambogen hos Société Royale Saint-Hubert (Den Belgiske Kennelklub).
- I løbet af de følgende år arbejdede ledende racefolk vedholdende med at gøre typen ensartet og korrigere fejlene. Man kan sige, at allerede fra 1910 var typen og karakteren for Belgisk Hyrdehund lagt fast.
- Gennem Belgisk Hyrdehund's historie har spørgsmålet om de forskellige varianter og farver givet anledning til mange kontroverser. Derimod har der aldrig været mislyde hvad angår racens bygning, karakter og brugsegenskaber.
- Helhedsindtryk:** Belgisk Hyrdehund er middelkraftig af bygning, harmonisk proportioneret og forener elegance med kraft. Den er middelstor, med tør og kraftig muskulatur, kvadratisk, hårdfør, vænnet til at leve under åben himmel og bygget til at modstå de hyppigt skiftende vejforhold, som er karakteriske for det belgiske klima. Med sine harmoniske former og den høje hovedbæring giver Belgisk Hyrdehund indtryk af denne elegante robusthed, som er nedarvet fra udvalgte repræsentanter for en brugsrace. Belgisk Hyrdehund skal bedømmes i sine naturlige stillinger, uden fysisk kontakt med sin fører i ringen.
- Proportioner:** Belgisk Hyrdehund er kvadratisk bygget. Brystkassen når ned i højde med albuerne. Næsepartiet måler det halve af hovedets længde eller en smule mere.

- Temperament:** Belgisk Hyrdehund er en vågen og aktiv hund med en overstrømmende vitalitet og altid klar til aktion. Dens medfødte instinkter som hyrdehund er forenet med den bedste vagthunds egenskaber som vogter af hus og hjem. Den er uden mindste tøven en hårdnakket og temperamentsfuld beskytter for sin herre. Den rummer i sig alle de egenskaber, der kræves for at være hyrdehund, vagthund, forsvars- og tjenestehund. Dens levende og årvågne temperament og dens pålidelige karakter, uden frygtsomhed eller aggressivitet, skal vise sig i dens kropsholdning og det stolte, opmærksomme udtryk i de funkende øjne. Man kan regne egenskaberne "rolig" og "dristig" med til bedømmelsen.
- Hoved:** Højt båret, langt (uden overdrivelse), med lige linier, smukt udmejslet og tørt. Skalle og næseparti er tydeligt lige lange, med højst en anelse mere længde til næsepartiet, hvad der giver helheden en fuldendt afslutning.
- Skalle : Af middel bredde, i harmoni med hovedets længde. Panden er mere flad end hvælvet, og midterfuren kun let udtalt. Set i profil er skallen parallel med næseryggen. Nakkekuden er kun let udtalt. Øjenbrynsbuer og kindbensbuer er ikke fremtrædende.
- Stop : Moderat.
- Næse : Sort.
- Næseparti : Af middel længde og godt udmejslet under øjnene. Det bliver gradvis smallere mod næsen og har form som en langstrakt kegle. Næseryggen skal være parallel med skallens overlinie. Munden er godt "opslidset" – dvs at når munden åbnes, trækkes mundvigene meget langt tilbage, og kæberne åbnes højt.
- Læber : Tynde, godt stramme og kraftigt pigmenterede.
- Kæber, bid : Stærke, hvide tænder, regelmæssigt og solidt indsat i de veludviklede kæber. Biddet er saksebid, men tangbid, som foretrækkes til hunde, der arbejder med får og kvæg, er tilladt. Fuldt tandsæt svarende til tandformlen. Mangel på to P1 tolereres, og molar M3 tages ikke i betragtning.
- Kinder : Tørre og ganske flade, men dog muskuløse.
- Øjne:** Middelstore, hverken udstående eller dybtliggende, let mandelformede og skråtstillede. Farven er brunlig, foretrakkes mørk. Øjenrandene er sorte. Blikket er direkte, vågent, intelligent og undersøgende.
- Ører:** Nærmest små, højt ansatte, tydeligt trekantede, med godt rundet øreåbning. De løber ud i en spids, er stive og bæres lige og lodret, når hunden er opmærksom.
- Hals:** Godt afsat fra kroppen, let langstrakt, båret temmelig oprejst og godt muskuløs. Den bliver gradvis bredere mod skuldrene og er uden løs halshud. Nakken er let buet.
- Krop:** Kraftig uden at være tung. Kropslængden fra skulderspids til sædebensknude måler omtrentlig det samme som skulderhøjden.
- Overlinie : Overlinien af ryg og lænd er lige.
- Manke : Markeret.
- Ryg : Fast, kort og godt muskuløs.
- Lænd : Solid, kort, passende bred og godt muskuløs.
- Kryds : Godt muskuløs, kun ganske let hældende. Passende bred uden overdrivelse.
- Bryst : Ikke ret bredt, men med god dybde. Ribbenene godt hvælvede på deres øverste del. Set forfra er brystkassen ikke ret bred, uden dog at være smal.
- Underlinie : Stiger let fra underbrystet i en harmonisk kurve mod bugen, som hverken er hængende eller opkneben, men let optrukket og moderat udviklet.
- Hale:** Velansat, kraftig ved basis og af middel længde, så den mindst når til haseleddet og gerne forbi det. I ro bæres halen hængende, med spidsen bøjet let bagud i højde med haseleddet. Under bevægelse løftes halen mere, uden at nå højere end vandret. Buen ved spidsen fremhæves mere, men halen må aldrig danne krog eller bæres skævt.

Lemmer:

Forpart: Generelt : Solid knoglebygning, men ikke svær. Tør og stærk muskulatur. Forbenene er velstillede og lodrette set fra alle sider og parallelle set forfra.

Skuldre : Lange og skråtliggende skulderblade, der slutter fast til kroppen. De danner en vinkel på idéelt 110-115° med overarmen.

Overarm : Lang og passende skråtstillet.

Albuer : Faste, hverken udstående eller indtrukne.

Underarm : Lang og lige.

Håndrod : Meget fast, ikke fortykket.

Mellemhånd : Kraftig og kort. Stillet så lodret som muligt mod jorden eller med en kun meget svag hældning fremefter.

Forpoter : Runde kattepoter med krummede og godt sluttede tæer. Trædepuderne er tykke og elastiske, kløerne mørke og kraftige.

Bagpart: Generelt : Stærk, men ikke grov. Set fra siden er bagbenene velstillede, set bagfra er de fuldkommen parallelle.

Overlår : Af middel længde, brede og godt muskuløse.

Knæ : Placeret nærmest lodret under hofte. Normal knævinkling.

Underlår : Af middel længde, brede og muskuløse.

Haseled : Lavt ansat, bredt og muskuløst, moderat vinklet.

Mellemfod : Solid og kort; vildtkløer er uønskede. (NB! Fjernelse af vildtkløer er forbudt i Danmark)

Bagpoter : Kan være en smule ovale. Tæerne er krummede og godt sluttede. Trædepuderne er tykke og elastiske, kløerne mørke og kraftige.

Bevægelse: Bevægelsen er livlig og fri i alle gangarter. Belgisk Hyrdehund har en god galop, men dens normale gangarter er skridt og især trav: Benene bevæger sig parallelt med kroppens midterplan. Ved større fart nærmer poterne sig midterlinjen. Skridtlængden er moderat i trav, bevægelsen er regelmæssig og let, med godt fraskub fra bagparten. Overlinjen forbliver godt stram, og forpoterne løftes ikke for højt. Uophørlig i bevægelse virker Belgisk Hyrdehund utrættelig; dens skridt er hurtige, elastiske og livlige. Den er i stand til at foretage pludselige ændringer i retningen under fuld fart. På grund af sit overstrømmende temperament og sin trang til at vogte og beskytte har den en udpræget tendens til at bevæge sig i cirkler.

Hud: Elastisk, men godt stram over hele kroppen. Læberande og øjenrande er kraftigt pigmenterede.

Pels: Da pelsen hos Belgiske Hyrdehunde er forskellig hvad angår længde, vokseretning, udseende og farve, har man antaget dette træk som kriterium for at skelne mellem de fire varianter af racen: Groenendael, Tervueren, Malinois og Laekenois. Disse fire varianter bedømmes hver for sig og kan hver opnå CAC, CACIB eller reserve.

Hårlag : Hos alle varianterne skal pelsen altid være tæt, tilliggende og af god tekstur, således at den sammen med den uldne underpels danner et fortrinligt beskyttende lag.

A – LANGHÅR : Pelsen er kort på hovedet, udvendig på ørerne og det nederste af benene, undtagen på bagsiden af forbenene, som fra albuen til håndroden er beklædt med lange hår, såkaldte faner. Pelsen er lang og glat på resten af kroppen, dog mere lang og rigelig om halsen og foran på brystet, hvor den danner hals- og brystkrave. Ørernes åbning er beskyttet af buskede hår, og omkring basis er pelsen udstående og indrammer hovedet. Baglåret er prydet af meget lang og rigelig pels, der danner bukser. Halen er beklædt med lang og fyldig pels, der danner en busket fane. Groenendael og Tervueren er langhårede.

B – KORTHÅR : Pelsen er meget kort på hovedet, udvendig på ørerne og det nederste af benene. Den er kort på resten af kroppen, dog mere fyldig på halen og om halsen, hvor den danner en let krave, der begynder ved øernes basis og når ned til struben. Desuden er baglåret beklædt med længere hår. Halen er let busket, men uden fane. Malinois er korthåret.

C – RUHÅR : Den ruhårede pels er især karakteristisk ved at være grov og tør, tilmed ru og pjusket. Mens den tydeligt er 6 cm lang over hele kroppen, er den dog kortere på næseryggen, panden og benene. Hverken omkring øjnene eller på næsepartiet må pelsen være så lang, at den slører hovedets form, men et godt hårlag på næsepartiet er dog obligatorisk. Halen må ikke danne en busket fane. Lækenois er ruhåret.

Farve : Maske : Hos Tervueren og Malinois skal masken være meget udtalt og så vidt muligt omfatte både over- og underlæbe, mundvig og øjenrande, alt som eet, sort område. Der er defineret et absolut minimum på seks punkter, der skal være sort pigmenterede, nemlig begge ører, begge øverste øjenrande og begge over- og underlæber.

Charbonné : Hos Tervueren og Malinois betyder charbonné, at pelsen har sorte hårspidser, hvad der gør grundfarven mørkere. Det sorte skal virke "flammet" og må ikke forekomme som store pletter eller striber (brindlet). Hos Lækenois optræder de sorte hårspidser kun i lettere grad.

GROENENDAEL : Udelukkende ensfarvet dybsort.

TERVUEREN : Udelukkende fauve-charbonné og grå-charbonné med sort maske, idet fauve-charbonné er den foretrukne farve. Fauve-nuancen skal være varm, hverken lys eller udvasket. Enhver hund, hvis farve ikke er fauve-charbonné eller ikke lever op til den ønskede intensitet, kan ikke betegnes som et elite-eksemplar.

MALINOIS : Udelukkende fauve-charbonné med sort maske.

LAEKENOIS : Udelukkende fauve med strejf af charbonné, fortrinsvis på næsepartiet og halen.

For alle varianter gælder, at en smule hvidt tolereres på bryst og tæer.

Størrelse:

Skulderhøjde : Den ønskelige højde er i gennemsnit 62 cm for hanner og 58 cm for tæver. Grænserne går fra minus 2 til plus 4 cm.

Vægt : Hanner ca 25 til 30 kg, tæver ca 20 til 25 kg.

Mål : Normale gennemsnitsmål for en Belgisk Hyrdehund, han, med 62 cm skulderhøjde :

- Kropslængde (fra skulderspids til sædeben) : 62 cm.
- Hovedets længde : 25 cm.
- Næsepartiets længde : 12.5 til 13 cm.

Fejl: Enhver afvigelse fra de foregående punkter betragtes som en fejl, hvis betydning for bedømmelsen skal stå i nøje forhold til afvigelsens omfang.

Helhedsindtryk : For svær, mangel på elegance. For let eller spinkel. Længere end høj (rektangulær).

Hoved : Tungt, for kraftigt, hovedlinier ikke parallelle, utilstrækkeligt udmejslet eller tørt. Panden for hvælvet. Stop for udtalt eller fladt. Næseparti for kort eller spinkelt. Buet næseryg. Øjenbrynsbuer eller kindbensbuer for fremtrædende.

Pigment : Næse, læber, øjenrande med spor af pigmentmangel.

Tandsæt : Fortænder uregelmæssigt placeret. Alvorlig fejl : Tandmangler: en fortand, en PM3, en PM2 eller tre PM1.

Øjne : Lyse, runde.

Ører : Store, lange, for brede ved basis, lavt ansatte, hælder fra eller mod hinanden.

Hals : Spinkel, kort eller ansat for dybt i skulderpartiet.

- Krop : For langstrakt. Brystkassen for bred (cylindrisk).
- Manke : Flad eller lav.
- Overlinie : Ryg og/eller lænd lang, svag, nedsunken eller opkrummet.
- Kryds : For hældende, overbygget.
- Underlinie : For meget eller for lidt dybde, opkneben bug.
- Hale : For lavt ansat, båret for højt, med halekrog eller skæv.
- Lemmer : Knoglebygning for let eller for svær. Dårlig benstilling set fra siden (f eks for skrånstillet mellemhånd eller svag håndrod), eller set forfra (f eks udadrejede forpoter, udstående albuer etc), eller set bagfra (f eks bagben snævert eller bredt stillede, hjulbenede, med snævre eller udadrejede haser etc), for stejle eller overvinklede lemmer.
- Poter : Åbne.
- Bevægelse : Bunden, med for korte skridt, fraskub for ringe eller dårligt overført via ryggen, højt løftede poter.
- Pels :
- Alle fire varianter : Utilstrækkelig underuld.
  - Groenendael og Tervueren : Uldagtig pels, bølget eller kruset, ikke lang nok.
  - Malinois : Pelsen halvlang, hvor den skulle være kort. Glathåret. Den korte pels iblandet ruhår. Bølget pels.
  - Laekenois : Pelsen for lang, silkeagtig, bølget, krøllet eller kort. Totter af tynde pelshår indvævet hist og her i den ruhårede pels. For lang pels omkring øjnene eller i hageskægget. Busket hale.
- Farve :
- Alle fire varianter : Hvid brystplet af form som en "hagesmæk". Hvidt på poterne, der når længere op end tæerne.
  - Groenendael : Rødt skær i pelsen. Grå bukser.
  - Tervueren : Grå pelsfarve.
  - Tervueren og Malinois : Brindlet pels. Nuancerne ikke varme nok. For lidt eller for meget charbonné eller fordelt som sorte partier på kroppen. Utilstrækkelig maske.
  - Tervueren, Malinois og Laekenois : Pelsfarven for lys. Meget svag grundfarve, såkaldt udvasket, anses som en alvorlig fejl.
- Temperament : Hunde, der mangler selvtillid eller er overnervøse.

Diskvalificerende fejl :

- Temperament : Agressive eller sky hunde.
- Helhedsindtryk : Manglende racetype.
- Tandsæt : Overbid. Underbid, også selv om der er kontakt i biddet (omvendt saksebid). Krydsbid. Mangel på en hjørnetand, en rovtand i overkæben (PM4) eller i underkæben (M1), en M1 eller M2 (M3 undtages), en PM3 plus yderligere en tand, eller i alt tre eller flere manglende tænder (ud over PM1).
- Pigment : Kraftig depigmentering af næse, læber, øjenrande.
- Ører : Hængende, eller rejste ved hjælp af indgreb.
- Hale : Manglende eller afkortet (medfødt eller kuperet). Båret ringformet eller oprullet.
- Pels : Helt uden underuld.
- Farve : Alle farver, som ikke svarer til beskrivelsen for varianterne. For store, hvide aftegninger på brystet eller op til halsen. Hvidt på poterne, der når højere end midt på mellemhånd/-fod (sokker). Hvide pletter andre steder end på bryst og tæer. Manglende maske, dvs lysere næseparti end pelsen i øvrigt hos Tervueren eller Malinois
- Størrelse : Over eller under de fastlagte grænser.

Bemærk: Hanhunde skal have to normalt udviklede testikler i pungen.

Krydsning mellem varianterne:

Parring mellem varianterne indbyrdes er forbudt, bortset fra særlige tilfælde, som er godkendt af de kompetente, nationale avlsudvalg. Reglerne er fastlagt i Paris, 1974.

Dansk Kennel Klubs bemærkning:

Forhold, der påvirker en hunds sundhed negativt, betragtes som en alvorlig fejl

Ω Ω Ω

Standarden udgivet af FCI 22. JUNI 2001

Oversættelsen godkendt af DKK's Standard Komité

NOVEMBER 2001

☐☐☐ NB! Denne udgave erstatter standard udsendt af DKK i SEPTEMBER 1995 ☐☐☐